

& quæ ab intestato defertur, divisit, & actiones contra testamentum ad causam intestati redegit, tanquam præparatorias, de quibus lib. 44. per tot. cuius inscriptio est, De præludiis ad causam intestati. Jure quoque Prætorio duplex etiam successio agnoscitur, siquidem omnes bonorum possessiones aut sunt ex testamento, aut ab intestato, §. Sed eas, vers. Septima, Institut. de bonor. possess. de quibus latè Petr. Gregor. lib. 43. per tot. cap. 2. num. 3. probat bonorum possessionem contra tabulas esse ab intestato, ex Glossa in l. fin. Cod. Unde legitimi. Successio igitur contra testamentum spectat ad eam, quæ ab intestato vocatur, ut prænotatum est supra, num. 43.

Ibi: Secundò eadem sententia.

47 Hæc jura ad stipulantur traditis supra, num. 43. nam cum de successione descendentiū disserant, verbum *Ab intestato*, complectitur successione contra testamentum: quibus jungenda est lex 1. tit. 8. lib. 5. Recopilat. ubi cavetur, ut parentes liberis succedant ex testamento, & ab intestato: quibus verbis etiam successio adversus ultima e-logia tribuitur, quia etiam jure Regio parentes præteriti, vel injustè exheredati possunt ad legitimam agere impugnantes testamenta. Anton. Gom. variar. lib. 1. cap. penult. num. 36. ubi expressim ait, verbum id, *Ab intestato*, accipi pro Contra testamentum, in d. l. 1. quæ est 6. Tauri, ubi Tauristæ Interpretes. Azeved. in d. l. 1. n. 10. cum aliis, Mathienz. *ibidem*, gloss. 7. Molin. de justit. & jure, disput. 175. num. 3. Roderic. Suar. in l. Quoniam in prioribus, ampliat. 16. Guttier. in l. Pater filium, num. 14. ff. de inoffic. testam. Idem probatur ex l. 9. Tauri, quæ est lex 7. tit. 8. lib. 5. Recopilat. nam sub eisdem verbis datur filiis illegitimis jus succedendi matri, & tamen venire possunt contra testamentum. D. Covar. de matrim. part. 2. cap. 8. §. 4. num. 24. Gregor. Lop. in l. 11. gloss. 3. tit. 13. part. 6. Anton. Gom. in l. 9. Tauri, num. 12. Ioan. Lup. *ibidem*, n. 6. Castill. verb. Legitimos, Molin. de justit. & jure, disp. 167. num. 14. Azeved. in d. l. 7. Recop. n. 29. Mathienz. *ibi*, gloss. 7. num. 3. Pichard. in rubr. Inst. de hered. quæ ab intest. deferunt. §. 6. num. 29. probaturque ex l. Si suspecta, §. de ineffic. ff. de inoffic. testam.

48 Tandem in l. ultima, tit. 8. lib. 5. Recopilat. jubetur servari consuetudinem, ut Clerici possint hæredes ex testamento, & ab intestato habere in bonis intuitu Ecclesiæ quæ sitis, per quæ verba etiam intelligitur, ut liberi legitimi antea habiti, vel ascendentes venire valeant contra testamentum Clerici, ac si esset laici; quia etsi controversum sit, an detur querela adversus testamentum Clerici, & communiter placeat non dari, per textum in cap. Quia nos, de testamentis, ubi sic tenet Barbosa in collectan. num. 3. ubi alii, quæ sententia non omninò aridet D. Covarruv. *ibi*, num. 2. qui contra sentit; omnes tamen fatentur parentibus legitimam præstandam, Clerici testamento quoad cætera illibato, ut D. Covarruv. testatur num. 10. Unde si Clericus in Hispania testetur juxta dictam legem finalem, etiam de bonis ex Beneficio Ecclesiastico perceptis, & ascendentes legitimos, aut descendentes, vel alios, quibus legitima debetur, prætereat, aut sine causa exheredet, ipsi contra

testamentum venientes debitam portionem percipient, ut ex doctrina D. Covar. nuper tradita patet, Sic in d. l. ult. verba *Ex testamento, & ab intestato*, successione adversus testamentum complectuntur, maxime de jure regio, per legem 1. tit. 8. lib. 5. Recopilat. *ibi*: En todos sus bienes de qualquier calidad que sean.

Idem evenit in dicta l. 5. in principio, & in 49 l. 10. tit. 8. lib. 5. Recopilat. nam ad excludendum omninò à successione etiam contra testamentum, hæc verba *Ab intestato, & ex testamento*, subjiciuntur. Sed observare oportet, quod licet verum foret, sub illis verbis non contineri successione contra testamentum, id tamen procederet in affirmativa, non in negativa; nam quoties aliquis excluditur à successione ex testamento & ab intestato, procul dubio repellitur ab actione contra testamentum. Ratio est, quia privatus successione ab intestato, remotus censetur à legitima: & cui hæc non debetur, contra testamentum nullo jure venire potest. Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 44. cap. 5. num. 1. At in affirmativa bene potest quis habere jus succedendi ex testamento & ab intestato, & carere actione ad evertendam defuncti voluntatem, ut D. Covarruv. paulò inferiùs nos docet. Ex quibus constat, jure Regio Hispano tam affirmative, quam negativè verba hæc, *Ex testamento, & ab intestato*, comprehendere successione adversus testamentum, aut ex proprietate sermonis, aut saltem ex usu communi loquendi.

Ibi: Tertio huic opinioni suffragatur.

Circa hanc doctrinam Iasonis vide notata supra, num. 43. Petr. Gregor. lib. 42. cum sequentibus, Pichard. in rubric. à num. 8. Institut. de hered. quæ ab intestato deferunt. Sed successio contra testamentum reducitur ad causam intestati. Petr. Gregor. lib. 44. cap. 1. num. 3. sed vocari potest ex testamento, quia sine illo successio prædicta non datur, unde Justinianus in §. Sum autem, Institut. de bonor. possess. bonorum possessionem contra tabulas ex testamento dixit, propriè tamen per illam ab intestato succeditur. Petr. Gregor. lib. 43. cap. 2. n. 3.

Ad Num. 2.

Rectissime D. Covarruv. impugnat eos qui successione adversus ultima defuncti eloquia ex testamento appellant, nisi eo sensu, quo nuperimè ita vocari posse assertum est.

Ibi: Successio verò ab intestato.

Successio ab intestato contingit, vel quando omninò testamentum factum non est, vel si fiat, sed effectum sortiri nequit, vel quia rumpitur agnatione posthumi, vel propter præteritionem, aut exheredationem sine causa irritum efficitur, l. 1. tit. 13. part. 6. l. 1. ff. de suis & legitim. heredibus, princip. Institut. de hered. quæ ab intest. deferunt. Vlpian. in fragment. tit. 23. Sic intestatus decedere dicitur, qui filium in potestate præterit, quia non jure testatur, l. Inter cætera, ff. de liber. & posthum. Pichard. supra, num. 14. Petr. Gregor. lib. 44. cap. 1. num. 2. & 3. & cap. 2. per totum. Similiter qui per querelam

judicium

judicium testatoris impugnat, per modum intestate successione admittitur. Pichard. *ubi proxime*, Petr. Gregor. cap. 4. num. 21. Anton. Gom. variarum lib. 1. cap. 11. num. 20. Gregor. Lop. in l. fin. gloss. 4. tit. 8. part. 6. Quamquam utroque casu legata, libertates, & similia de jure novissimo authenticorum conserventur, *authem. Ex causa, C. de liber. præterit. d. l. fin. Partite*. Ex quibus fit, quod successio contra testamentum reducitur ad causam intestati, unde sub illo verbo, *Ab intestato*, & ipsa continetur. Nec refert quod D. Covarruv. ait, hæc tria diversa esse, Succedere ex testamento, Ab intestato, Contra testamentum; quia successio contra testamentum distinguitur à successione ab intestato tanquam preparatorium à præparato; etenim cum extat testamentum, qualequale illud sit, oportet priùs destrui, ut ab intestato succedere quis valeat; nam quandiu est spes successione testamentaria, ab intestato venientibus nullus est locus, l. Quandiu, ff. de acquir. heredit. l. 30. ff. de liber. legat. l. Quandiu 90. ff. de reg. jur. ideo nil mirum si sub verbo, *Ab intestato*, utrumque complectatur, vel ex proprietate verbi, aut ex communi loquendi consuetudine. Vide supra, num. 43.

Ibi: Nam etsi filius adoptivus succedendi jus habeat.

53 De successione filii adoptivi agit lex 8. & 9. tit. 16. part. 4. ubi Gregor. Lop. latè Guttier. in §. Sui, à num. 150. Institut. de hered. qualitat. Ioan. Orosc. in l. Si arrogator, ff. de adoption.

Ibi: Fratres etiam succedunt fratribus.

54 Quomodo fratres inter se invicem succedant, traditur in l. 2. tit. 8. l. 5. & 6. tit. 13. part. 6. l. 4. & 5. tit. 8. lib. 5. Recopilat. de quo Anton. Gom. in l. 7. & 8. Tauri, & plures laudati supra, lib. 1. cap. 19. n. 110.

55 Sed licet omninò vera sint quæ D. Covarruv. hic de filiis adoptivis, & fratribus docet, qui succedunt ab intestato, & non contra testamentum, unde diversitatem successione probat; nihilominus responderi potest successione ab intestato duplex caput existere, unum spectat ad fratres, aliosque transversales agnatos & cognatos, aliasve personas, quæ ad successione intestatorum vocantur, nullo existente testamento, quibus regulariter non debetur legitima: alterum ascendentiibus, & descendentiibus competit, quibus jus legitimam assignat, eisdemque tribuit consequenter actionem veniendi contra testamentum, nisi illis satisfactum sit. Sed cum omnes, tam hi, quam illi succedant ex causa intestati, ut supra probavimus, etsi cum diversa qualitate, ideo ab intestato successio eos comprehendit: qua ratione num. 43. asseruimus, verba *Ex testamento, & ab intestato*, significare omnem successione, secundum personas ad quas dirigitur.

Ad Num. 3.

56 Quicquid senserint Auctores, quos dat D. Covarruv. recedendum non est à sententia Gregor. Lop. in l. 9. gloss. 3. tit. 18. part. 3. qui docet sub his verbis, *Ex testamento, & ab intestato*, in D. de Faria Novæ Addit. ad Covar.

rescripto legitimacionis comprehendit successione contra testamentum ex vi sermonis, ut prædiximus num. 43. & fusè hucusque comprobavimus.

Verf. Non oberunt huic sententia.

Huic interpretationi ad auctoritatem Gregorii Lopez obstant notata supra, n. 43. & 45.

Verf. Id verò quod probare conabamur.

Satis ostensum est supra, præsertim ex legi. 57. bus Regiis, à num. 46. omnem successione dividit in testamentariam, & legitimam, seu ab intestato, & sub illis verbis, *Ex testamento, & ab intestato*, comprehendit jus contra testamentum in quavis materia, modò ad parentes aut liberos referantur, secundum tradita num. 43. Hinc est, ut leges, quæ de successione adoptivorum disserunt, non eis concedant ut ex testamento & ab intestato hæredes existant; nam per hæc verba jus contra testamentum concederetur: sed expressim dicitur, quod succedant, si pater sine testamento obierit, lege 8. & 9. tit. 16. part. 4. lege Cum in adoptivis, Cod. de adoptivis.

Verissimum videtur, quod D. Covarruv. in 58 præsentem asseverat; nam si alicui etiam ex ascendentiibus, aut descendentiibus indulgeretur, ut succedat ex testamento, non censeretur datum jus veniendi contra testamentum, quia sub illis verbis minimè continetur, ut D. Covarruv. probavit supra, num. 2. cui adhæsimus num. 50. & 51. Sic in l. 8. tit. 13. part. 1. cavetur, ut qui ascendentiibus, & liberis legitimis caret, possit omnia bona sua filio naturali relinquere: sed condito testamento, in quo nihil illi relictum sit, duntaxat agit ad alimenta, etsi extraneus instituat: unde concessa successione ex testamento descendenti, jus infringendi ultima e-logia denegatur, quod observat ibi Gregor. Lop. gloss. 7. Eodem modo procedit lex 10. Tauri, quæ est lex 8. tit. 8. lib. 5. Recopilat. ex qua filius naturalis, non extante legitima prole, institui universalis hæres à patre permittitur, etiam in præjudicium ascendentiū legitimorum: sed si ille testamento confecto è vita migraverit, filius hic nisi ad alimenta nequit agere. D. Covarruv. de matrimonio part. 2. cap. 8. §. 4. in fine.

Per contrarium si alicui ex liberis aut parentibus jus succedendi ab intestato tribuatur, non sequitur ut possit contra testamentum venire, l. 8. tit. 13. part. 6. *authentic. Licet, Cod. naturalibus liber.* ubi filiis naturalibus indulgetur successio ab intestato in duabus unciis hereditatis paternæ, deficiente legitima sobole: sed si pater cum testamento decedat, nullo modo nec quoad illam portionem illud impugnant. Præterea in §. Sed hodie, Institut. de adoption. Justinianus inquit, se jura successione ab intestato filiis adoptivis præstitisse, qui sanè minimè contra supremum patris judicium agere queunt, ut docuit D. Covarruvias supra, num. 2. & probant jura, & DD. laudati supra, num. 53.

60 Ex præmissis deducitur, dispensatum ad succedendum ex testamento parentibus, aut liberis, non posse nullum dicere testamentum, aut querelam

relam intentare, si præteritus sit, aut exhæredatus; quia solum juxta voluntatem, non præter illam, seu contra succedere conceditur. Rursus dispensatus ut ab intestato succedat prædictis personis, nequibit evertere testamentum. Vtrumque tenet cum pluribus Mathienz. in l. 10. gloss. 1. tit. 8. lib. 5. Recopilat. qui in legitimatio- ne sic coartata loquitur, quod in dispensatione à fortiori servandum erit, quæ strictius est accipienda. D. Covarruv. de matrim. part. 2. cap. 8. §. 8. à num. 2.

61 At ubi scriptum fuerit, *Ex testamento, & ab intestato succedat*, etiam actio contra testamentum concessa censetur, ut tot juribus id comprobavimus supra, ex num. 46. præter alia, quæ D. Covarruv. hoc cap. 1. num. 1. ad finem, expendit. Ratio quæ reddi potest, est quia ex usu loquendi communi, non omnino refragante verborum proprietate, ut ex præmissis supra, maxime num. 40. apparet, per hujusmodi clausulam omnimoda successio confertur, sive defunctus cum testamento deceaserit, sive intestatus, quæ generalitate successio per everisionem supremæ voluntatis continetur: & licet verbum, *Ex testamento*, per se, & verbum *ab intestato*, similiter per se positum, non tribuant actionem contra testamentum, ut pronuper asseribamus, eadem tamen simul expressa hanc effectum operantur ob sermonis universalitatem; nam singula quæ non profunt, multa collecta juvant, cap. *Cum causam* 13. & ibi glossa finalis de probat. l. *Spadumum* 17. §. *Qui jura*, ff. de excusat. tutor. Quod si ita non esset, credi nequit, in Constitutionibus Regiis, & Imperialibus tam frequenter usurpari hæc verba, ubi successio contra testamentum tribuitur, nisi sub eisdem illa veniret, maxime cum verborum proprietates in legibus dubitationis tollendæ gratiâ exactissime observanda sit, ne captiose interpretationi locus relinquatur, cap. *Erit autem*, 4. *distinet*. secundum quæ accipiendum est quod supra, num. 43. & alibi scriptum, nempe sub successione ab intestato comprehenditur jus adversus testamentum, per quod via ad illam aperitur; nam absolute non procedit, ita ut quoties datur successio ab intestato, competat actio contra testamentum; loquuti enim sumus juxta subjectam materiam, ac quæstionem, de qua agitur, quando simul & generaliter indulgetur alicui, ut ex testamento, & ab intestato liberis aut parentibus succedat; tunc si quidem actio ad infringendam supremam voluntatem verbo *Ab intestato* continetur; secus si per se ponatur, & limitate concedatur successio ab intestato, cum agi non possit contra testamentum, ut præmissimus; nam limitata causa limitatum producit effectum, l. *In agris*, ubi DD. ff. de acquir. rer. domin.

Ibi: *Quicquid tamen sit de illa contro-versia.*

62 Consule Petr. Gregor. *Synagmat. libro 43. cap. 2. per totum*, qui tenet per bonorum possessionem contra tabulas causam testati ad intestati reduci, licet Prætor solus hæredem facere non possit, §. *Quos autem*, *Institut. de bonorum possessione.*

Ibi: *Illud mihi videor jure asserere posse.*

Ita observatum est supra, num. 50. & de aliis, quæ hic subsequuntur, satis est dictum.

Verf. *Secunda ratio, qua utebamur.*

Sed replicari poterit adversus solutionem istam, quia verisimile non est, in tot juribus prætermittam esse mentionem successione contra testamentum, nisi sub verbis, *Ex testamento, & ab intestato*, subintelligeretur, ut diximus num. 61.

Verf. *Tertia ratio.*

Quoad priorem partem argumenti Iasonis responsioni D. Covarruv. dici potest, quod in ea clausula verbum, *Ex testamento*, significat, ut possit legitimatus, aut dispensatus succedere, facto testamento, non solum secundum voluntatem, si institutus reperitur, sed etiam contra eam infringens testamentum, si præteratur, aut injuste exhæredetur, sicut accipitur in §. *Sunt autem*, *Institut. de honor. possess.* quod haud temere defendi posset.

Verf. *Quibus diligenter.*

Quamquam D. Covarruv. opinio probabilis admodum sit, tum propter fundamenta ab eodem late præmissa, tum ob tanti magistri autoritatem, tamen in contrariam magis propensa mens est, duce doctissimo Gregorio Lopez, propter leges plurimas, quæ per verba illa, *Ex testamento, & ab intestato*, jus succedendi contra testamentum tribuerunt. Nec refert, quod D. Covarruv. respondet id concedi non virtute sermonis, sed ex natura actus legitimatiois, aut alterius dispositionis, secundum quam successio adversus testamentum competit, etsi in lege, vel rescripto non exprimitur. Verum hoc ideo displicet, quia non tam assiduus esset hic loquendi stylus apud Legislatores, si eorum constitutiones egerent ampliatione & supplemento ex aliis legibus, ut asseritur est supra, num. 61.

Ibi: *Hinc denique deducitur.*

Sic prænotatum est, ac juribus comprobatum supra, num. 59. Sed quæri potest, an sic dispensatus ut succedat ab intestato, possit ex testamento hæres existere, cum ab utraque successione jure remotus esset? Nam affirmativa pars suadet ex regula, quod concessio quod est plus, & quod minus est censetur indultum, l. *Non debet cui* 22. ff. de regul. jur. l. 3. §. 12. ff. de statutilib. Facit etiam, quia hoc est Principis beneficium, quod late ac benigne interpretandum est, l. *ult. ff. de constitut. Princip.* Sed contrarium probatur ex eo, quod cum hoc privilegium sit, debet strictè accipi, & regula dictæ legis *Non debet*, in privilegiis non obtinet locum, ut dixi supra, lib. 1. cap. 16. num. 14. & 24. & cap. 17. num. 139. Potest sanè responderi, quod si ex susceptione filii dispensati per testamentum alicui præjudicium generetur, impediatur hæres existere, quia privilegium, quavis beneficium Regis

CAPUT XXII.

gis sit, nullo modo extendi debet cum tertii detrimento, cui Principes nunquam velle officere creduntur; ut ex pluribus tradidit *dict. cap. 17. num. 137.* & notatur in d. l. *fin.* Si verò destituta causa testamenti, idem filius eodem modo ab intestato bona habiturus esset, ita ut alteri non noceat succedens ex testamento, admittendus erit, ut institutionis honore potiat ex præsumpta Principis voluntate; nam quod nemini nocet; & alicui prodest, facile conceditur, l. 2. §. *Si quis à Principe, ff. ne quid in loc. public. fiat. l. Rescripta 7. C. de precib. Imperat. offerend.*

67 Quid juris consequatur quoad successione patris legitimatus cum clausula *Sine præjudicio venientium ab intestato*, quæ frequentissime rescriptis legitimatiois inferi solet, late docet Merlin. de legitim. lib. 1. tit. 2. *quæst. 9. per tot.* & vide supra, lib. 3. cap. 6. num. 21.

SUMMARIUM.

- 1 De Institutione sacrificii Missæ, & quis post Christum primus illam celebraverit.
- 2 Altaris Sacrificium Missæ à tempore Apostolorum nuncupatur.
- 3 Verbum Missæ cuius idiomatis sit, & de ejus etymologia, & num. 13. 14. cum seqq.
- 4 De Hymno, Sanctus, sanctus, sanctus, qui in Missæ recitatur.
- 5 Apud Græcos Gentiles non licebat discedere à Sacrificiorum solemnibus antequam abeundi licentia concederetur.
- 6 Idem moris etiam Romanis fuit.
- 7 De Missæ Fidelium, & catechumenorum.
- 8 Quæ catechumenis olim in Ecclesia denegabantur.
- 9 Catechumenus, vel alius quisvis infidelis rejicitur à Sacra Communione.
- 10 De distributione Panis benedicti catechumenis & aliis, qui ad Eucharistiam accedere vetabantur.
- 11 In Hispania & Gallia mos est partiendi Panem benedictum inter Fideles.
- 11 De Catechumenorum Missæ, & quomodo ab Ecclesia expellebantur cum Altaris Sacrificium peragebatur.
- 14 Verbum Missæ, Hebræicum quibusdam videtur.
- 15 Missæ Græci Liturgiam dicunt.
- 16 De significatu verbi Synaxis.
- 17 Verbum Missæ, in plurali reperitur.
- 18 Missæ verbum Græcum esse negatur, & D. Covarruv. defenditur.
- 19 Missæ definitio.
- 20 De partibus cunctis Sacrificii Missæ, remissive.
- 21 Error quidam Gratiani in Decreto notatur.
- 22 Calices Sacri ex qua materia fieri possunt.
- 23 Calix, in quo Christus Dominus consecravit; ex qua materia constat, & ubi asservetur.
- 24 De Kyrie eleison quod in Missæ dicitur.
- 25 Agentes de Sacro Missæ Sacrificio referuntur.

Verbum *Missæ*, an vox Latina, Græca, vel Hebræica sit.

DE origine sacrosancti Missæ sacrificii constat, quia Christus Dominus suprema ante Passionem nocte, corporis & sanguinis sui Sacramentum consecrans, illud instituit, cap. *Quia corpus* 35. de consecrat. dist. 1. l. 54. tit. 4. p. 1. Card. Baron. *Annal. anno 34.* & ibi Spondan. in ejus *Epitom. num. 15.* Gulielm. Durant. in *rational. Divin. Officior. lib. 4. cap. 1.* Sed primum post Christum celebrasse Apostolum Jacobum minorem, Alphæum cognomine, fertur, cui ceteri Apostoli tantum honorem ob singularem virtutum præstantiam detulerunt. Verum alii hæc accipiunt de solemnibus in Pontificalibus celebratione. Durant. num. 7. & in cap. *Jacobus* 47. de consecrat. dist. 1. dicitur eundem Apostolum ritum celebranda Missæ in scriptis tradidisse. Vide infra, num. 13.

Ad quod sacrificium significandum Apostoli Petrus & Paulus Latinis vocem Missam tradiderunt. Spondan. post Baron. *sup. num. 16.* cujus antiquitas constat ex Conciliis, ac Sanctorum Patrum primitivæ Ecclesiæ testimoniis, apud quos frequentissime verbum hoc pro sacrificio Altaris accipitur, ut videre licet apud Baron. & Spondan. Gualter. in *Chronographia, sec. 1. verit. 1. §. 15. pag. 35.* Theat. vitæ hum. lit. 5. *verb. Sacrificium, pag. 26.* Fagund. in 1. *Eccles. præcept. lib. 3. cap. 2. num. 10.*

Sed quæstionis est, cujus idiomatis propria hæc vox Missæ sit, de qua D. Covarruv. in præsent. Quidam Latinam esse arbitrantur, à verbo mitto seu dimitto deductam: cujus etymologiæ plures rationes reddunt, ex quibus præcipue sunt, quia peracto sacrificio, populus dimittitur, Diacono pronunciante, *Itæ Missæ est*; aut quia hostia sacra corporis & sanguinis Christi ad patrem mittitur, vel quoniam Fideles per Sacerdotem preces, vota & oblationes ad Deum mittunt, de quibus & aliis causis huic opinioni adstipulantes videndi sunt lex 58. tit. 4. part. 1. Durant. *dict. cap. 4. à num. 48.* Theat. vitæ hum. *sup. pag. 25.* Lexic. Theolog. *verb. Missæ*, Card. Bellarm. *tom. 2. lib. 1. de Missæ, cap. 1.* Pat. Suar. *de Sacram. resol. 3. quæst. 83. disp. 74. vers. Secundo de origine, fol. 954.* Fagund. *de præcept. Eccles. lib. 3. cap. 2. num. 13.* Filliuc. in *Decalog. tom. 1. tract. 5. de Eucharist. cap. 1. num. 14.* Calepin *verb. Missæ*, Ballæ. in *Florib. Theolog. tom. 2. verb. Missæ 1. num. 1.* Castro Palao *tom. 4. tract. 22. disp. unic. punct. 1. num. 4.* Bonacina *de sacram. disp. 4. q. ult. punct. 1. num. 1. vers. Dicitur*, D. Isidor. *etymolog. lib. 2. cap. 19. Dicatill. de Sacrament. tract. 5. de sacrific. Missæ, disp. 1. dubit. 4. n. 66.* Gavant. in *thesaur. sacror. Rituum, part. 1. tit. 1. pag. 2. vers. Vox Latina*, Henao *de sacrific. Missæ, disp. 2. sect. 1. num. 2.* Lexic. Calvin. *verb. Missæ*, & alii plurimi. Unde constat hanc sententiam longè receptiorem esse altera, de qua infra, n. 14.

Ibi: *Sixtus I. qui eidem successit.*

Hic Hymnus, Sanctus, sanctus, sanctus, dicitur Trilagus, Angelicus, Victoralis, Triumphalis, Cherubicus, qui quidem ante B. Sixtum in Missæ canebatur: sed Pontifex hic morem Ecclesiæ suo decreto firmavit, qui obiit anno 142. Spondan. ex Baron. *anno 142. num. 10.* Gavant.